

OBSAH :

EKONOMIKA :

Desať kľúčov k ekonomickému rastu a slobode Richard W. Rahn

ZAHRANIČNÁ POLITIKA :

Islamská skúška demokracie Michael Novak

ZAHRANIČNÁ POLITIKA :

Quo vadis, America Latina? Svetozár Gavora

INFORMÁCIA :

Centrum pro studium demokracie a kultury Kateřina Hloušková

DESAŤ KL'ÚČOV K EKONOMICKÉMU RASTU A SLOBODE

Richard W. Rahn

Ako môže byť v krajine dlhodobý relatívne vysoký ekonomický rast a zároveň čo najviac príležitostí, slobody a blahobytu pre jednotlivcov? Prinášame desať odporúčaní, ktoré by mali vlády nasledovať, ak chcú, aby sa podmienky v „ich“ krajine k tomu maximálne priblížili.

1. Nastol'te vládu zákona. Bez vlády zákona sú ekonomická sloboda, osobná sloboda a občianska spoločnosť obmedzené, čo zvyšuje ekonomické riziká, a tým sa znižuje potenciál ekonomického rastu.

2. Ochraňujte súkromný majetok. Súkromný majetok je základom bohatstva. Ak nie je dobre ochraňovaný, tak motivácia pracovať, sporiť a investovať sa výrazne znižuje. Historicky sa potvrdzuje, že ľudia nadobúdali majetok buď kúpaním alebo zhodnocovaním pozemkov, budov, stavieb, či iných objektov, ktoré prinášajú pridanú hodnotu. V súčasnom svete je vlastníctvo často nehmotné, vyplývajúce z takých statkov ako je moderné umenie, hudba, literatúra, počítačový softvér, nové farmaceutické produkty a iné technológie. Tí, ktorí vytvárajú nehmotný majetok, majú rovnaké právo na úplnú ochranu ako farmári a vlastníci nehnuteľností na ochranu svojho hmotného majetku.

3. Odstráňte všetky cenové regulácie. Cena je informácia. Alokuje vzácne zdroje a motivuje k ich budúcej tvorbe. Cenové regulácie eliminujú informácie, ktoré sú potrebné pre racionálne ekonomické rozhodnutia. Slobodný trh, kde sú ceny určované ponukou a dopytom s minimálnym počtom obmedzení na nákup a predaj tovarov a služieb je takmer vo všetkých prípadoch lepší - z hľadiska hospodárnosti, rozdeľovania zdrojov a slobody - ako akékoľvek formy „riadeného“ trhu.

4. Nastol'te slobodný obchod. Sloboda obchodu medzi ľuďmi rôznych štátov zvyšuje mieru ekonomickej prosperity vo všetkých zúčastnených krajinách, a to zlepšením alokovania zdrojov a rozšírením trhu, čím sa znižujú náklady.

5. Zredukujte verejné výdavky. Akékoľvek verejné výdavky, kde náklady prevyšujú prínosy a ktorých pomer nákladov voči výnosom je horší ako v prípade ich poskytovania súkromným sektorom, skôr znižujú celkový blahobyt ľudí než by mali k nemu pozitívne prispievať.

6. Zredukujte zdanenie. Dane znižujú motiváciu pracovať, šetriť a investovať, čím znižujú ponuku práce a kapitálu, a to vedie k znižovaniu investícií a produkcie. Pre každú daň existuje sadzba maximalizujúca príjem z nej a v prípade prekročenia tejto sadzby sa príjem skôr znižuje než zvyšuje.

Súkromný majetok je základom bohatstva. Ľudia sa starajú o majetok lepšie, keď im patrí. Ak nie je dobre ochraňovaný súkromný majetok a vlastníctvo, tak motivácia pracovať, sporiť a investovať sa výrazne znižuje.

Dane znižujú osobnú slobodu tým, že ľuďom odopierajú možnosť ponechať si plody vlastnej práce a kapitálu.

7. Obmedzte vládne regulácie. Vládne regulácie takmer vždy spôsobujú náklady, vrátane nákladov straty slobody. Ak prínosy z regulácie neprevyšujú náklady na ňu, ľuďom sa v dôsledku takejto regulácie zhorší situácia.

8. Odstráňte prekážky pri začatí podnikania. Podnikatelia vytvárajú najproduktívnejšie nové pracovné miesta a mnohé užitočné a žiaduce inovácie. Vládou vytvárané nákladné a časovo náročné prekážky podnikaniu znižujú počet nových podnikateľských subjektov, pracovných miest a inovácií.

9. Podporujte vlastníctvo. Ľudia sa starajú o hmotný alebo nehmotný majetok a hos-

podária s ním lepšie, keď im patrí, či už je to dom, obchod, farma, penzión alebo sporenie na účte zdravotného poistenia. Vládne stratégie, ktoré podporujú vlastníctvo, vedú k väčšej sociálnej stabilite a zodpovednosti, čo posilňuje prostredie pre investície a teda vedú k vyššiemu ekonomickému rastu.

10. Umožnite používanie zdravej meny. Stabilná mena je potrebná pre maximalizáciu ekonomického rastu. Nestabilná mena zvyšuje riziko podnikania, zamestnancov a spotrebiteľov a vedie k nižšej miere investovania, tvorbe pracovných miest a nakoniec k nižšej ekonomickej prosperite. Vlády, ktoré nie sú schopné poskytnúť zdravú menu, by mali svojim občanom umožniť používať menu iného štátu alebo súkromnej inštitúcie (vrátane zlata a iných komodít), tak v prípade transakcií, ako aj na plnenie zmluvných záväzkov.

Autor je riaditeľ Center for Global Economic Growth (Washington, DC).

Richard W. Rahn je riaditeľom Center for Global Economic Growth a členom Mont Pelerinskej spoločnosti, združujúcej najvýznamnejších klasicky liberálnych ekonómov sveta. Spolupracuje s vplyvnými americkým think-tankmi Cato Institute, Heritage Foundation a Discovery Institute. Pravidelne publikuje v denníku The Washington Times. Dr. Rahn vyučoval od 60. rokov ekonómiu na viacerých univerzitách v USA a v 80. rokoch pôsobil ako viceprezident a hlavný ekonomický expert Americkej obchodnej komory. Prezident Ronald Reagan ho v roku 1982 menoval za člena jedného z poradných orgánov prezidenta USA.

Richard W. Rahn bude ako hosť KI prednášať dňa 27. júna 2006 v Bratislave, viac informácií nájdete na 4. strane i na webstránke KI.

ISLAMSKÁ SKÚŠKA DEMOKRACIE

Michael Novak

Je islam zlučiteľný so slobodou podobne ako judaizmus a kresťanstvo? Je zlučiteľný so slobodou v jej politickej forme? Je islam zlučiteľný s demokraciou? Tak znejú otázky, ktoré sú po 11. septembri 2001 predkladané Američanom častejšie než kedykoľvek predtým.

Jestvuje viacero dôvodov veriť, že odpoveďou na tieto otázky je „Nie“. A zároveň existuje viacero iných dôvodov veriť, že odpoveďou je „Áno“.

Nie

Vieme, že politická sekta islamských extrémistov nás nenávidí. Zničili by nás, ak by mohli, nenávidia demokraciu a trvajú na tom, že demokracia a islam sú nezlučiteľné. Počuli sme al-Zarkáviho vykrikovať, že islam je v rozpore s demokraciou. Je iróniou, že islamskí extrémisti vzbudili spätnú reakciu medzi ostatnými moslimami, ktorí odmietajú ich násilie a ľahostajnosť k ľudskému životu, pohrdajú spôsobom ich politiky a pohrdajú ich verziou islamu. Napriek tomu, extrémisti majú stále významnú moc narúšať demokratický život terorom.

I keď odhliadneme od extrémistov, islamské učenie a tradícia príliš inklinuje k autorite. Samotný Korán veľmi málo používa pojmy ako „voľnosť“ a „sloboda“. Nielen koncept Boha v islame, ale i koncept slobody sa ukazuje byť odlišným než ten, ktorý platí pre židov a kresťanov.

Na starodávnych zákonoch šarie sa niekedy trvá, akoby viac z politických než náboženských dôvodov, s až krutou prísnosťou. Do úvahy je potrebné zobrať tiež demografický faktor. Keďže vo všetkých kultúrach sú demoralizovaní mladí muži hlavnou príčinou sociálnych nepokojov a násillia, nezvyčajný pomer tejto skupiny v dnešnej moslimskej populácii je závažným negatívom.

Ďalším faktorom je, že už po niekoľko generácií sú moslimské kultúry politicky zraniteľné zo strany hnutí, ktoré tvrdia, že sú „radikálnejšie ako ony samé“. Politická váha sa presúva smerom k primitívnejším textom a násilnejším metódam, kým rozvážnejšie hlasy sú subjektom zastrašovania. Moc v režimoch sa mení častejšie prostredníctvom atentátu a prevratu než voľieb.

Duchovná prázdnota sekulárnych štátov Západu je ďalším z dôvodov pre pesimizmus v otázke šance demokracie pre moslimov. Moslimov odradzuje cena straty náboženskej viery.

Nakoniec spomeňme bremeno historického všeobecnejšieho odporu nahromadeného v hrdej kultúre, jednej z najohromnejších na svete, po vojenských a kultúrnych porážkach na Malte v 1565, v Lepante v 1571 a vo Viedni v roku 1683. Odvtedy tieto hrdé národy videli iných predbehnúť ich v dôleživosti. A cítili sa odrezaní a sami sa odrezali od kultúrnych zdrojov historickej dynamickosti. Tieto resentimenty nám pomáhajú pochopiť veľkú nedotklivosť moslimskej populácie a ich prudké výbuchy násilného hnevu.

Toľko výpočet bolestivých dôvodov, pre ktoré je úspech demokracie v moslimskom svete nepravdepodobný. Ako môže demokracia zapustiť korene v kultúrach, v ktorých je toľko faktorov, ktoré proti nej hovoria, vrátane oduševneného odporu dôležitých myšlienkových vodcov?

Áno

Prvý z dôvodov pre optimizmus je takmer vždy obyvatelmi Západu prehliadaný. Volám ho *Via Negativa* – cesta, keď sa najprv skúšajú všetky spôsoby, ktoré nefungujú. Cesta, z ktorej sa stal spôsob krutého utrpenia. Táto *Via Negativa* bola vtlačená stovkám miliónom trpiacich ľudí počas dvadsiateho storočia. Uvážte len, koľko toho moslimovia pretrpeli počas nepokojov svetovej vojny, vlny dekolonizácie, arabského nacionalizmu či socializmu. Zároveň urputne trpeli počas nútenej sekularizácie, počas teroristov strany Baas, pod Talibanom, pod teroristickými gangmi. Stretali sa s všadeprítomnou tajnou políciou a náboženskou políciou. Tak prečo nie demokracia?

Analytici nevelmi berú do úvahy zúfalstvo mnohých obyčajných ľudí v moslimskom svete, ich snahu pre lepší život ich detí, pre možnosť objaviť život v slušnom svete a slobode. Mnohí z nich chcú byť i naďalej oddanými moslimami, ale nevidia dôvod, prečo by im to malo brániť žiť ako slušní, úspešní a slobodní ľudia. Chcú poznať novú cestu byť moslimom.

Ak moslimovia dokážu znovu porozumieť tomu, že demokracia v skutočnosti môže byť kompatibilná s pocitom náboženskej reality, a že systém náboženskej slobody môže byť cestou pre ľudí rôznych vierovyznaní žiť spoločne v mieri – ak dokážu znovu získať to, čo sa kedysi dalo vidieť v Libanone – môže existovať spôsob ako sa vymaniť z *Via Negativa* a ísť lepším smerom.

Druhým dôvodom pre nádej je, že napriek všetkému je islam, podobne ako judaizmus a kresťanstvo, náboženstvom odmeny a trestu. No ukrytý za týmto výrokom spočíva ďalší: Záleží na tom, ako ľudia naložia so svojou slobodou. Každé náboženstvo odmeny a trestu je implicitne náboženstvom slobody.

Po tretie, nemali by sme zabúdať, že v zahraničí pracuje viac moslimských intelektuálov, než kedykoľvek predtým. Mnohí z nich sa na základe skúseností naučili, že je možné spojiť život zbožného moslima s demokratickým spoločenským životom. Na celom Strednom východe teraz bývalí emigranti hrajú aktívnu úlohu v demokratických hnutiach. Tých pár odvážnych v rámci moslimských národov, ktorí bránili liberálne tradície počas uplynulých päťdesiatich rokov, sa cítia byť povzbudení ako nikdy predtým.

Po štvrté, dokonca i pre ľudí, ktorí nemajú žiadnu možnosť cestovať do zahraničia, je televízia spolu s mobilnými telefónmi, internetom a videokazetami rozširujúcim sa oknom do vonkajšieho sveta. Dáva im

nové pohľady na seba samých a vlastné očakávania a učí ich, čo možno i oni, raz zažijú. Predstavujú si nové spôsoby usporiadania vzťahu vlády k nim a ich vzťah k vláde.

Moslimovia žijú a žijú i dnes v rámci rôznych politických systémov. Moslimské politické myslenie berie do úvahy túto rozdielnosť a nenadraduje žiadny z modelov. Ako nám oznamujú mnohé z textov Koránu, takýto pluralizmus etnických skupín a režimov je od samotného Alaha. Ak by si želal jednotnosť, vytvoril by ju. Rôznorodosť je jeho vôľa.

Vďaka dlhej skúsenosti kmeňového života v púšti – pôvodnej živnej pôdy islamskej skúsenosti – bolo zreteľné, že kmeň bol v bezpečí len vtedy, keď sa v ňom vládlo prostredníctvom širokého konsenzu všetkých skupín. Vodcovia si zvykli na dlhé stretnutia, v rámci ktorých súhlas pomaly vyplynul zo zložitých a chúlolistivých rozpravov, gest, vymieňania si láskavostí, hádok a vyjednávaní. Tento proces vytvárania konsenzu nie je celkom totožný s demokratickými tradíciami kompromisov, vytvárania koalícií, vyjednávaním v úradí a pokračujúcou prácou lojálnej opozície, ale nie je to celkom zlý spôsob prípravy na ne.

Moslimská kultúra si váži „zachovanie tváre“ a uznáva dôstojnosť každého človeka nezávisle od jeho pôvodu. Dokonca i najvyššie authority musia dať najavo svoju pokoru pred Allahom a taktiež uznať dôstojnosť, ktorú Alah poskytuje i tým najnižším vrstvám. Sekulárni analytici majú sklon nechápať rolu vysokého transcendentálneho postavenia prislúchajúceho Allahovi, zaručujú tak podriadenosť i tých najambicióznejších potentátov, rovnako i relatívnu dôstojnosť tých najmenej urodzených z Alahových stvorení. Toto je teda niekoľko základných dôvodov, pre ktoré by sme mali byť optimistickí voči demokratickému hnutiu v moslimskom svete. Ľudská dôstojnosť je založená na ľudskej schopnosti robiť samostatné rozhodnutia o individuálnom osude. Bol by to preto zvláštny svet, keby židia a kresťania a sekulárni humanisti boli obdarení slobodou a odôvodnene by sa cítili byť presvedčení o svojej dôstojnosti, a moslimovia nie.

Cesta pred nami je však dlhá. Nesmieme podceňiť krutosť, taktickú predstavivosť, bohatstvo zdrojov a zatrpknutú rozhodnosť tých, ktorí si želajú, aby sa islam stal kultom násillia. Idú proti podstate ľudskej prirodzenosti a neponúkajú nič pozitívne pre budúcnosť, no môžu zničiť mnoho životov a urobiť pokrok v demokratizácii neobyčajne ťažkým.

Prednáška odznela na Manhattan Institute dňa 19. mája 2005.

Preložil Ľuboš Mikuška, spolupracovník KI. Michael Novak bude ako hosť KI prednášať v Bratislave dňa 10. júla 2006. Viac informácií nájdete na webstránke KI.

QUO VADIS AMERICA LATINA? (1. ČASŤ)

Svetozár Gavora

Spomínam si, že pár mesiacov po novembri 1989 sme asi všetci verili, že je len otázka krátkeho času, kedy padne aj Castro režim na Kube. Nezhoda panovala iba v čase, kedy sa tak stane. Odhady sa pohybovali od „do roka a do dňa“ po „asi tak desať rokov“. Veď aj najväčší Castro sponzor, Sovietsky zväz, prestal existovať do troch rokov po onom *annus mirabilis* 1989. Skutočnosť na Kube však prekonala aj tie najhoršie scenáre. Castro, hoci osemdesiatnik, sústreďuje dodnes všetku moc vo svojich rukách. Dnes ale mnohí veria, že keď tyran zomrie, krajina sa spontánne, ale plynule, dokonca snáď s pomocou časti terajšej politickej elity, obráti chrbtom ku komunistickej minulosti a začne budovať demokraciu. Optimizmus však nie je namieste. Sú k tomu dva dobré dôvody.

Dôvod prvý: nezhoda medzinárodného spoločenstva v spôsobe uplatňovania hospodárskeho embarga voči Castrovi.

Začiatkom deväťdesiatych rokov podpora jeho režimu prichádzajúca z Moskvy prakticky skolabovala: starý zdroj príjmov vyschol a nový, jemu rovnocenný, ešte neexistoval. Táto doba bola pre Castro režim dobou najväčšej neistoty. Keby firmy z USA vtedy dostali doma „zelenú“, očakávania postupnej hospodárskej a politickej liberalizácie by boli možno opodstatnené. Masívnejšie obchodné kontakty by v tom čase boli najúčinnjším katalyzátorom postupných zmien. Vtedy totiž, v snahe nahradiť výpadok príjmov zo Sovietskeho zväzu, Castro zintenzívnil hľadanie investorov do schátralej infraštruktúry cestovného ruchu na ostrove. Našiel ich najmä (ale nielen) v Španielsku, Kanade, Mexiku a Taliansku. Najmenej odvtedy tieto krajiny hanebne a úspešne neutralizujú účinky embarga. Ich obchodný potenciál však nemožno porovnať s potenciálom USA, ktoré embargo nezrušili, a preto oživenie obchodu viedlo iba k politickej stabilizácii režimu bez akejkoľvek demokratickej zložky. Obyčajní Kubánci to pocítili iba ešte väčšou mierou útlaku a neslobody a poklesom životnej úrovne.

Dôvod druhý: Castro našiel rovnocennú náhradu za Sovietsky zväz. Dnes je jasné, že Castro hlavný zdroj príjmov nebude v súkromných investíciách do oficiálnej ekonomiky z krajín, ktoré sú odporcami embarga. Trvalo rastúci podiel na jeho príjmoch majú tri zdroje: pranie peňazí z korupcie, ilegálny obchod s narkotikami a petrodoláre z Venezuely. Na rozdiel od investícií do cestovného ruchu, tieto zdroje si nevyžadujú ani najmenšie ústupky slobode; naopak – ich využívanie je tým efektívnejšie, čím viac je moc koncentrovaná v jedných rukách. Pozrime sa na tieto tri zdroje Castrovej moci bližšie.

Pranie peňazí. Ernesto F. Betancourt, kubánsky novinár žijúci v Miami, píše

o praní peňazí pre Kaddáfího a Arafata, ktoré sa dialo s vedomím guvernéra kubánskej centrálnej banky. Rovnako sa tak deje pre latinskoamerických narkobarónov, častých hostí v kubánskych vládných vilách slúžiacich pre protokolárne účely. Betancourt uvádza ako príklad mexického „Kráľa nebies“, dnes už nebohého Amada Carilla Floresa.

Narkotiká. Uruguajský autor José Antonio Friedl vo svojej knihe *Veľký podvod* popisuje Castro ilegálny obchod s narkotikami. Začal už za éry Fulgencia Batistu, keď Castrove guerily terorizovali sedliakov v pohorí Sierra Maestra na východe krajiny. Istý Crescencio Pérez tam pokútno vo veľkom pestoval marihuanu. Neskôr sa stal revolučným „vodcom“ sedliakov. Podpora obchodu s narkotikami má okrem finančného príjmu aj politický cieľ – demoralizáciu mládeže a spoločnosti v cieľových krajinách, najmä v USA. Friedl popisuje aj úlohu Salvadora Allendeho v tomto obchode a jeho nárast po tom, ako sa tento stal čilským prezidentom. Šéfovi kubánskej rozvedky v Čile, Fernándezovi de Oña, prezývanému aj Demid, Castro dovolil oženiť sa s Allendeho dcérou Tati, hoci

Kuba po Castrovi nemusí nutne ísť demokratickou cestou vývoja. Jeho generáli majú ostrov rozdelený na okrsky a túžbu po slobode bez váhania utopia v krvi. Vedia, že medzinárodné spoločenstvo nezasiahne, lebo v USA rastie odpor proti takýmto zásahom.

už bol ženatý. Po Allendeho páde Tati ušla na Kubu a keď zistila, že jej muž tu má rodinu, spáchala samovraždu. V osemdesiatych rokoch boli článkami obchodného reťazca aj panamský prezident Manuel Antonio Noriega a nikaragujský minister obrany Humberto Ortega, ktorých diktátorské režimy sa tešili podpore Castra aj Moskvy.

V roku 1996 zatkli Jorgeho Gordita Cabreru pri dovoze takmer 3 ton kokaínu do USA. Našli sa u neho fotografie nielen s Fidelom, ale aj s Alom Gorom a Hillary Clintonovou. Neskôr sa ukázalo, že prispel 20 tisíc dolármi do kampane za Clintonovo znovuzvolenie. Friedl popisuje aj prípad z roku 1998, kedy firma, v ktorej mal režim 51% akcií, doviezla z kolumbijskej Cartageny do Havany 7,2 tony kokaínu. Spojkou kolumbijského narkobaróna Pabla Escóbara bol na Kube sám Raul Castro, Fidelov brat a minister obrany.

Petrodoláre. Prichádzajú na Kubu z Venezuely, kde čoraz viac sústreďuje do svojich rúk moc Castro politiký následovník Hugo

Chávez. José Sánchez Boudy uverejnil správu, že v Paraguaji bez stopy zmizli stovky kubánskych „turistov“. Analytik John Pérez Sampedro nevyhlásil, že ide o diverzantov, ktorí majú v riedko osídlených oblastiach tamojšieho pohraničia organizovať guerily a nátlakové akcie na miestnych roľníkov, ktoré by sa rozšírili aj do susedných krajín. Castro dodá odborníkov na výcvik, Chávez zbrane nakúpené za petrodoláre. Zdá sa vám, že od čias neúspešnej misie Che Guevaru sa exportéri revolúcie nič nenaučili? Nie je to celkom tak. Che Guevara a jeho banditi boli vojensky aj politicky zlikvidovaní v priebehu pár mesiacov; sandinisti v Nikarague, ďalší export z Havany, však boli vojensky zlikvidovaní až za niekoľko rokov. Ale nie politicky: viac či menej otvorene a v rôznych koalíciách sa podieľajú na vládach v Nikarague dodnes. Ako dlho by potom trvalo uhasenie konfliktu napríklad v paraguajsko-bolívijskom pohraničí, v jednej z najchudobnejších a najťažšie dostupných oblastí kontinentu?

<http://www.mir-chile.cl/>

Kuba po Castrovi nemusí nutne ísť demokratickou cestou vývoja. Jeho generáli majú ostrov rozdelený na okrsky, v ktorých svojvoľne kradnú, zatýkajú, väznia a súdia. Vedia, že *padrón* už dlho žiť nebude a pripravujú sa na prechodné obdobie. Túžbu po slobode bez váhania utopia v krvi. Vedia, že medzinárodné spoločenstvo na Kube nezasiahne ani v prípade násilností a represálií, lebo v jednej krajine, ktorá by to bola reálne schopná urobiť, v USA, rastie odpor proti takýmto zásahom v dôsledku diania v Iraku. Pseudoliberalné médiá by zrejme posilnili odíoznu antiamerickú kampaň nielen doma, ale najmä v Latinskej Amerike. Mediálny boj sa práve začal. Je treba odhaliť toho viac o zločineckých aktivitách Castra a Cháveza. Donald Rumsfeld to dávo vie. Narastá aj americká diplomatická ofenzíva v tejto oblasti. Lepšie neskoro, ako nikdy.

Autor je prekladateľ a externý spolupracovník KI

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY

Kateřina Hloušková

Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK) je nezávislá, nezisková vzdělávací a kulturní organizace založená ve formě občanského sdružení v srpnu 1993 v Brně. Navazuje na některé starší iniciativy, jež souvisejí s rozvojem nezávislých aktivit a vydáváním samizdatových časopisů před listopadem 1989.

Hlavním cílem CDK je přispívat k vytváření a rozvoji demokratické politické kultury, připomínat nezastupitelnost křesťanských hodnot patřících k základním zdrojům evropské civilizace a zdůrazňovat důležitost vzájemného ovlivňování politické, hospodářské a kulturní oblasti. V souvislosti s deklarovanými cíli se CDK ve své činnosti věnuje především nasledovným základním problémovým okruhům:

- publikační a vydavatelská činnost (od založení CDK více než 200 vydaných knih),
- vydávání měsíčníku Revue Politika a dvouměsíčníku Teologie&Společnost,
- odborný servis různým složkám veřejné správy,
- pořádání přednášek, seminářů a konferencí.

CDK se člení na dva relativně svébytné, přesto však vzájemně intenzivně komunikující instituty: Institut pro politiku a kulturu (IPK) a Institut křesťanských studií (IKS). Vedle obou institutů provozuje také vlastní nakladatelství a typografické studio.

Revue Politika

Exkluzivní měsíčník pro politiku a kulturu s celostátní působností, který v Brně vychází od roku 2003. Revue Politika přímo navazuje na samizdatový časopis Střední Evropa – brněnská verze z let 1988-1989 a na časopis Revue Proglas, který vycházel mezi lety 1990-

2002. CDK vydává Revue Politika (Revue Proglas) od roku 1994. Redakce se hlásí ke konzervativně-liberálnímu názorovým pozicím a jejím cílem je podílet se na zprostředkování diskuse o aktuálních společenských, politických a kulturních problémech. Do časopisu přispívají přední domácí i zahraniční autoři (vědci, publicisté, politici, spisovatelé), jsou zde pravidelně publikovány aktuální politické analýzy a úvahy, rozhovory a studie a překlady nejzajímavějších statí ze zahraničních periodik. Vychází ve formátu A4 a v rozsahu 42 stran a s pravidelnými přílohami o kultuře (Literární a kulturní revue Proglas) a evropské politice.

Bližší informace o časopise Revue Politika a internetové knihkupectví CDK naleznete na adrese www.cdk.cz.

Autorka působí v CDK.

UDIALO SA:

2) Dňa 7. mája 2006 sa ekonomický analytik KI Peter Gonda vyjadroval na tému vplyv daní na zamestnanosť pre spravodajskú televíziu TA3.

2) Dňa 9. mája 2006 hodnotil riaditeľ KI Ondrej Dostál pre Rádio Regina – Slovenský rozhlas 4 dva roky členstva SR v EÚ.

3) Dňa 9. mája 2006 vystúpil ekonomický KI analytik Peter Gonda na stretnutí Medzinárodného klubu s prednáškou **Ekonomický liberalizmus: prirodzený a prospešný trhové hospodárstvo** s ministrom financií SR a podpredsedom SDKÚ Ivanom Miklošom, s poslancom Európskeho parlamentu a podpredsedom SMER-SD Vladimírom Maňkom a s vedeckým pracovníkom Ekonomického ústavu SAV Petrom Staněkom.

4) Dňa 12. mája 2006 analytička KI Zuzana Humajová vyjadrovala v rámci hodnotenia programového vyhlásenia vlády k téme školskej reformy pre Správy STV.

5) Dňa 13. mája 2006 sa analytik KI Dušan Sloboda vyjadroval k téme komunálnej reformy pre spravodajstvo TV Markíza.

6) Dňa 23. mája 2006 organizoval KI v Bratislave seminár na tému **Poslanecká imunita – zachovať, zúžiť alebo zrušiť?** Na danú tému spolu diskutovali ústavní

právnicki Ján Drgonec, Peter Kresák a Ernest Valko.

7) Dňa 30. mája 2006 sa analytička KI Zuzana Humajová zúčastnila diskusie v rámci seminára **Výchova a vzdelávanie mládeže**, ktorý v Bratislave organizovala Iuventa v spolupráci s Ministerstvom školstva SR.

8) V máji 2006 bola zverejnená štúdia **Slovensko a regionálne rozdiely**, ktorej autorom je analytik KI Dušan Sloboda. Obsahom štúdie je pohľad na teórie, regióny, indikátory a metódy, ktoré sú súčasťou výskumu regionálnych disparít nielen na Slovensku.

9) V máji 2006 sa z okruhu ľudí KI v médiách nielen k aktuálnym témam vo svojich textoch vyjadrovali Peter Zajac a Radovan Kazda.

OBJEDNAJTE SI:

1) Jednou z aktivít KI je i vydávanie publikácií. Všetky publikácie, vydané Konzervatívnym inštitútom M. R. Štefánika, ako i časopis Konzervatívne pohľady na spoločnosť a politiku (2000 – 2002), je možné objednať si. Dalšie informácie o možnosti objednať si publikácie KI, vrátane ich zoznamu, nájdete na webe KI na adrese: <http://www.konzervativizmus.sk/article.php?objednajte>

PRIPRAVUJEME:

1) Dňa 10. júla 2006 vystúpi v Bratislave **Michael Novak**, známy americký filozof, teológ a politológ pôsobiaci v rámci American Enterprise Institute, Washington, D.C. Prednáška Michaela Novaka nesie názov **Ó Európa**.

2) Dňa 27. júna 2006 vystúpi na pozvanie KI v Bratislave **Richard W. Rahn**. V rámci cyklu prednášok CEQLS – Conservative Economic Quarterly Lecture Series bude prednášať na tému **Úloha vlády. Desať bodov na ceste k ekonomickému rastu a slobode**.

Dalšie informácie nájdete na webstránke KI.

KONZERVATÍVNY
INŠTITÚT
M. R. ŠTEFÁNÍKA
M. R. ŠTEFÁNIK
CONSERVATIVE
INSTITUTE